

Keuzedeel mbo

Complementaire zorg

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0507

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 05-04-2016

1. Algemene informatie

D1: Complementaire zorg
Studielast
240
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
<p>Relevantie van het keuzedeel</p> <p>De beginnend beroepsbeoefenaar vergroot haar gedragsrepertoire in situaties waarbij de reguliere zorg niet altijd toereikend is. Het gaat dan bijvoorbeeld om zorgvragers die veel pijn en/of angst kennen zoals de terminale, dementerende en ernstig verwarde zorgvrager. Er is een groeiende behoefte aan beginnend beroepsbeoefenaren die zorg kunnen afstemmen op de diversiteit en kritische houding van zorgvragers.</p> <p>Beschrijving van het keuzedeel</p> <p>In dit keuzedeel komt het bieden van complementaire (aanvullende) zorg aan bod. De beginnend beroepsbeoefenaar is in staat om interventies toe te passen die het lijden van de zorgvrager* verzachten en/of het welbevinden vergroten. Deze interventies zijn erop gericht om het gezonde in de zorgvrager aan te spreken en te stimuleren, waarbij de eigen krachtbronnen worden aangeboord.</p> <p>* De term zorgvrager wordt gebruikt voor cliënt, patiënt, zwangere, barende en kraamvrouw</p> <p>Branchevereisten</p> <p>Nee</p> <p>Aard van keuzedeel</p> <p>Verdiepend</p> <p>Verbredend</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Bieden van complementaire zorg

Complexiteit

Complementaire zorginterventies worden ingezet naast of tijdens de reguliere zorgverlening, binnen de cyclus van het methodisch handelen. Complicerende factor is dat de complementaire zorg op de reguliere zorg afgestemd moet zijn en dat voor iedere zorgvrager afgewogen moet worden welke specifieke interventie gewenst én mogelijk is. De beginnend beroepsbeoefenaar zal een afweging moeten maken tussen de voortgang van de reguliere werkzaamheden en het met aandacht (voldoende tijd en rust) uitvoeren van de complementaire zorginterventie. De beroepsbeoefenaar die de complementaire zorg uitvoert is niet altijd degene die ook de reguliere zorg heeft uitgevoerd. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft kennis van complementaire zorghandelingen, -theorieën en -methoden. Zij stemt standaardprocedures en -methodes af op de specifieke situatie van de zorgvrager, ook bij veranderende omstandigheden. Dit wordt bemoeilijkt doordat niet altijd duidelijk is hoe de zorgvrager een interventie ervaart.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar voert haar werkzaamheden zelfstandig uit en stemt af met betrokkenen bij de zorgverlening. In acute of meer complexe situaties kan zij terugvallen op collega's of leidinggevende. Zij is verantwoordelijk voor het bekwaam uitvoeren van complementaire zorginterventies. Zij voert haar werkzaamheden uit in overleg met haar leidinggevende. Zij kent de grenzen van haar deskundigheid en stemt af met en consulteert wanneer nodig de leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de plaats van complementaire zorg binnen de context van het totale beroep
- heeft kennis van theorieën over het holistisch mensbeeld en complementaire zorginterventies
- heeft kennis van veelgebruikte stoffen uit de natuur (bijvoorbeeld leem en honing), etherische oliën, klassieke massage, hand- en voetmassage, ontspanningsoefeningen en het inzetten van muziek bij het bieden van complementaire zorg
- heeft brede en specialistische kennis van (contra)indicaties van veelgebruikte stoffen uit de natuur, etherische oliën, klassieke massage, hand- en voetmassage, ontspanningsoefeningen en het inzetten van muziek
- heeft specialistische kennis van veiligheidsaspecten die van belang zijn bij het bieden van complementaire zorg

- kan op basis van de verzamelde gegevens (in samenspraak met de zorgvrager) een passende complementaire zorginterventie uitvoeren en evalueren
- kan het welbevinden en het zelfhelend vermogen van de zorgvrager stimuleren
- kan bepalen welke hulpmiddelen, frequentie, ruimte(s) en momenten passend zijn voor de complementaire zorginterventie
- kan de zorgvrager bij ontspanningsoefeningen begeleiden, zoals ademhalingsoefeningen, oefeningen via fysieke en cognitieve activiteit en het luisteren naar muziek
- kan kruidenmiddelen bereiden
- kan kruiden en kruidenmiddelen toepassen binnen een complementaire zorginterventie
- kan etherische oliën toepassen bij inhalatie door verdamping, massage en het prepareren van hand-, voet- en ligbaden
- kan een klassieke massage, hand- en voetmassage geven